
Terminologie

Archivní kopie (Master Copy) - výstup z digitalizace, který slouží pro dlouhodobou archivaci. Zpravidla bývá datově náročnější, ve vyšším rozlišení a kvalitě než deriváty (uživatelské kopie) z něj sestavené.

Bezeztrátová komprese (Lossless compression) - způsob ukládání digitálních dat, kdy pomocí speciálního algoritmu se zmenšuje objem dat na zlomek původní velikosti bez sebemenší ztráty kvality dat.

Digitalizovaný dokument (v archivní terminologii digitalizát) představuje dokument, jenž v procesu digitalizace vznikl pomocí převodu z analogové (nejčastěji papírové) podoby do digitálního tvaru. Například digitalizace mapy představuje převod grafického obsahu papírové mapy na digitální a jeho uložení na elektronický nosič (médium), čehož výsledkem je digitální mapa.

Digitální objekt (Digital object), v technickém smyslu, představuje typ datové struktury pozůstávající z digitálního obsahu, unikátního identifikátoru obsahu a dalších dat o obsahu, např. popisná, administrativní metadata apod. Někdy se v souvislosti s pojmem digitální objekt setkáváme i s označením intelektuální entita (Intellectual Entity).

Dlouhodobá ochrana (Long-term preservation, Digital preservation) - reprezentuje proces uchování materiálů (obsahu) v digitálních formátech, včetně ochrany „bit stream“ a schopnosti zobrazení obsahu reprezentovaného daty „bit stream“.

Intelektuální entita (Intellectual Entity) představuje termín, jež byl převzat z PREMIS (Preservation Metadata Maintenance Activity) a představuje souhrn veškerých informací, jež tvoří intelektuální jednotku, za účelem jejich popisu a následné správy; například mapa nebo fotografie. Intelektuální entita může obsahovat další intelektuální (pod)entity. Příkladem může být webová stránka, která může obsahovat text, obraz či video.

Metadata v nejobecnějším smyslu chápeme jako „data o datech“ vytvořená za účelem umožnění specifické funkce nebo funkcí. Jsou nástrojem popisu a prostředkem pro uchování, vyhledání a zprostředkování obsahu. Z technického hlediska se též jedná o datový formát, který může obsahovat informace nepřímo získané z obrazu, jako i informace vztahující se k aktuálnímu popisu obsahu obrazu.

METS (Metadata Encoding and Transmission Standard) představuje standard pro kódování popisných, administrativních a strukturálních metadat k objektům, vyjádřený pomocí jazyka XML.

PREMIS (Preservation Metadata Maintenance Activity) představuje mezinárodní standard pro metadata, podporující dlouhodobou ochranu digitálních objektů a zajištění dlouhodobého využití dat.

Repozitář (Repository) - často významově zaměňován za termín „digitální knihovna“ (*Digital Library*). Může jít o několik vzájemně se překrývajících systémů, aplikací, souborů aplikací nebo organizací, které umožňují uchování digitálního obsahu nejrůznějšího charakteru podle principů dlouhodobé ochrany.

Úložiště (Storage) - z technického hlediska se jedná o centrální místo, kde jsou data uložena a udržována. Z česko-slovenském prostředí často synonymum repozitáře.

Uživatelská kopie (User Copy) - zpravidla zjednodušené verze/deriváty archivních kopií. Nejčastější motivací pro jejich tvorbu je zpřístupňování v uživatelsky rozšířených formátech a nízké přenosové nároky pro jejich zpřístupnění.

Ztrátová komprese (Lossy compression) - způsob ukládání digitálních dat, kdy pomocí speciálního algoritmu se zmenšuje objem dat na zlomek původní velikosti.